

Riksdagen
Uppteckningar
vid EU-nämndens sammanträden
2021/22:47

Onsdagen den 22 juni

§ 1 Miljöfrågor

Klimat- och miljöminister Annika Strandhäll

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för miljö den 17 mars 2022

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för miljö den 28 juni 2022

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Klimat- och miljöminister Annika Strandhäll är på plats tillsammans med medarbetare. Välkomna hit! Vi börjar med återrapporten.

Anf. 2 Klimat- och miljöminister ANNIKA STRANDHÄLL (S):

Ordförande! Det är trevligt att vara här igen. I dag ska vi gå igenom Fit for 55-paketet. Frågan är om vi därmed kan gå direkt in på EU ETS.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Det kommer vi att göra alldeles strax. Eftersom det bara var en återrapport och ingen har begärt ordet noterar vi och tackar för den informationen.

Vi går in på dagordningspunkt 3, Översyn av EU:s utsläppshandelssystem. Det är: 3 a, Översyn av direktiv 2003/87/EG om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser, 3 b, Översyn av direktiv 2003/87/EG vad gäller luftfartens bidrag samt 3 c, Översyn av beslut (EU) 2015/1814. Då gäller det reserven för marknadsstabilitet.

I det här fallet föredrar man punkterna 3 a–c samlat.

Anf. 4 Klimat- och miljöminister ANNIKA STRANDHÄLL (S):

Ordförande! Miljörådet föreslås anta en allmän riktlinje för revideringen av EU:s utsläppshandel, EU ETS. Det pågår fortfarande förhandlingar i Coreper. Vi har därför inget slutgiltigt förslag till allmän riktlinje att ta ställning till. Till Coreperförhandlingarna har det franska ordförandeskapet föreslagit att kommissionens förslag till utsläppsmål, reduktionsfaktor och engångsjustering av utsläppstaket ska behållas. Även bestämmelserna för den så kallade marknadsstabilitetsreserven behålls, i enlighet med kommissionens förslag.

När det gäller inkludering av sjöfartssektorn och införandet av ett nytt system för vägtransporter och byggnader har ordförandeskapet gjort flera ändringar jämfört med kommissionens förslag. Till exempel föreslås att

det nya utsläppshandelssystemet ska träda i kraft ett år senare jämfört med kommissionens förslag.

Sverige har i förhandlingarna fått gehör för flera prioriterade frågor. Bland annat har det på svenskt initiativ tydliggjorts att nya nollutsläppsanläggningar ska ingå i systemet och få fri tilldelning. Det är viktigt för att de svenska industriaktörerna, som ligger i framkant, ska kunna möta rättvisa marknadsvillkor och kunna bidra till klimatomställningen.

Därtill har en översynsmekanism lagts till för inkludering av förbränning av kommunalt avfall. Det är en fråga som Sverige har verkat för under hela förhandlingen.

Regeringen stöder ordförandeskapets ambition att försöka nå en allmän riktlinje på mötet. Det är centralt att en skärpning av EU:s utsläppshandelssystem genomförs så snart det är möjligt för att säkerställa att systemet bidrar till uppfyllelse av EU:s nya klimatmål. På rådsmötet kommer regeringen att verka för att ambitionsnivån i förslaget upprätthålls.

Regeringen anser även att skyddet mot koldioxidläckage när den fria tilldelningen fasas ut till förmån för gränjusteringsmekanismen CBAM bör stärkas. Regeringen kommer därför att verka för en långsammare utfasning av den fria tilldelningen av utsläppsrätter för sektorer som omfattas av gränjusteringsmekanismen.

Regeringen kommer också att verka för att ambitionen upprätthålls i förslaget om ett nytt utsläppshandelssystem för vägtransporter och byggnader. Alla medlemsstater och sektorer ska bidra till EU:s klimatomställning.

Regeringen anser att det redan finns omfattande medel avsatta till EU:s klimatomställning i EU:s budget och återhämtningsinstrument. Regeringen kommer att verka för att ytterligare kompensation för klimatomställningen i EU av rättvise- och solidaritetsändamål beaktas samlat och i förhållande till befintliga stöd med samma eller angränsande ändamål.

Anf. 5 STAFFAN EKLÖF (SD):

Herr ordförande! Tack för föredragningen, ministern!

Vi vidhåller vår avvikande mening från miljö- och jordbruksutskottet. Men det är oklart om den finns i protokollet. Om den inte finns bör jag kanske läsa upp den.

Anf. 6 ORDFÖRANDE:

Du kan säga den i tre meningar. Jag säger på det sättet eftersom vi har otroligt ont om tid i dag. Vi måste bli klara till 9.30 med hela EU-nämndssammanträdet. Det innebär att kompletterande mervärde är en gyllene regel just i dag. Om vi inte är klara till 9.30 måste vi nämligen återuppta sammanträdet efter voteringen. Jag vädjar därför verkligen till samtliga att reflektera över inläggen.

Anf. 7 STAFFAN EKLÖF (SD):

Sverigedemokraterna välkomnar i allmänhet att EU fortsätter att jobba med att strama åt ETS, som är ett effektivt system för att bidra till

minskade utsläpp. Vi ser dock två betydande problem när det kommer till förslaget som nu ligger på bordet.

Sverigedemokraterna motsätter sig en engångsjustering av utsläppstaket som riskerar att göra det dyrare att nå slutmålet. Sverigedemokraterna motsätter sig även att fasa ut den fria tilldelningen innan vi vet vad utfallet av CBAM kommer att bli.

Sverigedemokraterna ser i allmänhet positivt på införandet av ETS BRT men kan inte acceptera att systemet villkoras med en social klimatfond och kraftigt ökade egna medel för EU. Därför vill Sverigedemokraterna i dagsläget se att Sverige avvisar förslaget.

Anf. 8 JESSICA ROSENCRANTZ (M):

Statsrådet! Jag tänkte egentligen säga något som jag tror gäller för samtliga kommande punkter för vår del; vi har fortfarande en del synpunkter på detaljerna. Det är uppenbart. Men vi tycker också att det är viktigt att man nu landar i en allmän inriktning. Det betyder att vi stöder regeringens ståndpunkt i den här delen.

Som jag har brukat framföra i de många överläggningar som vi har haft med regeringen har vi fortfarande en del betänkligheter när det gäller det nya utsläppshandelssystemet för bilar och byggnader. Jag tror att det kommer att behövas en viktig nationell diskussion framöver om de nationella styrmedlen, för att säkerställa att det inte bara blir en pålaga på den svenska regleringen.

Vi kommer säkert att återkomma till detaljerna kring en del saker längre fram i förhandlingen, men vi stöder den allmänna inriktningen i dag.

Anf. 9 JENS HOLM (V):

Jag har en konkret fråga till ministern. Ifall ETS utökas till vägtransporter och byggnader, kan vi då vara helt säkra på att medlemsstaterna kan ha kvar nationella åtgärder inom de områdena för att minska utsläppen? Har ministern tagit upp frågan?

Det brukar nämligen hävdas att man inte kan ha dubbla styrmedel. Det vore oerhört olyckligt om länder som Sverige, men även andra länder, som har ganska skarpa åtgärder mot till exempel utsläpp i vägsektorn skulle vara tvungna att ta bort det ifall det uppgår i ETS.

I övrigt står vi bakom vår tidigare avvikande ståndpunkt från MJU. Vi tycker att regeringens position är alldeles för oambitiös, och vi vill höja ambitionen.

Anf. 10 JAKOB OLOFSGÅRD (L):

Ordförande! Jag tackar för dragningen.

Vi vidhåller vår ståndpunkt i frågan och markerar att vi liberaler anser att Sverige bör verka för en högre ambition i EU ETS än ordförandeskapet har föreslagit.

Anf. 11 ANNIKA QARLSSON (C):

Ordförande! Tack för genomgången, statsrådet!

Jag förstod att det var långa diskussioner i utskotten i går. Det jag har fått med mig är att man ändå bedömer att de frågor som har varit där har tillmötesgått. Vi kan därmed ställa oss bakom det hela.

Anf. 12 PER BOLUND (MP):

Ordförande! Tack för föredragningen, ministern!

Vi har också en avvikande ståndpunkt som går ut på att vi tycker att ambitionerna borde vara högre från svensk sida. Vi tycker att engångsminskningen av antalet utsläppsrätter inte ska vara mindre än i kommissionens förslag och att det borde vara Sveriges linje. Vi tycker att utsläppen från handelssektorn borde minska med 65 procent till 2030. Det borde vara Sveriges mål. Vi bör också fasa ut tilldelningen inom CBAM med minst 50 procent till 2030. Vi tycker även att nya sektorer inte ska få fri tilldelning och att även flyg från EU-länder till icke-EU-länder ska omfattas. Även där ska fri tilldelning strypas till 2030.

Vi vidhåller vår avvikande ståndpunkt där.

Anf. 13 Klimat- och miljöminister ANNIKA STRANDHÄLL (S):

Ordförande! Jag tackar för synpunkterna.

Svaret till Jens Holm, som ställde en konkret fråga, är helt enkelt: Ja, det kommer att vara möjligt.

Anf. 14 ORDFÖRANDE:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt med likalydande avvikande ståndpunkter från Vänsterpartiet, Miljöpartiet och Liberalerna samt en oliklydande avvikande ståndpunkt från Sverigedemokraterna.

Vi går in på dagordningspunkt 4, Översyn av förordning (EU) 2018/842 om medlemsstaternas bindande årliga minskningar av växthusgasutsläpp under perioden 2021–2030. Det är ett beslutsärende.

Anf. 15 Klimat- och miljöminister ANNIKA STRANDHÄLL (S):

Ordförande! Inför de Coreperförhandlingar som föregår miljørådet har det franska ordförandeskapet tagit fram ett kompromissförslag. Ordförandeskapet föreslår att kommissionens förslag till skärpt utsläppsmål ska behållas, vilket medför en skärpning från minus 30 procent till minus 40 procent till 2030 jämfört med 2005.

Ordförandeskapet föreslår att öka volymen av tilldelade utsläppstrymmen som kan handlas mellan medlemsstater samt att öka transparensen i handeln med utsläppsenheter, den så kallade AEA-handeln. Flexibiliteten kopplad till LULUCF lämnas orörd i förhållande till kommissionens förslag.

Sverige har agerat för ökad konvergens mellan medlemsstaterna och har delvis fått gehör för detta genom stärkta kopplingar till det långsiktiga klimatmålet och till behovet av konvergens över tid.

Regeringen stöder ambitionen att anta en allmän inriktning. En skärpning av medlemsstaternas nationella mål är en förutsättning för att EU ska nå sitt klimatmål till 2030 och bidra till en samhällsekonomiskt effektiv omställning mot ett klimatneutralt EU 2050.

Vid eventuella förhandlingar avser regeringen att verka för att ambi-

Anf. 16 STAFFAN EKLÖF (SD):

Herr ordförande! På den här punkten noterar vi att Sverige tillsammans med fyra andra länder föreslås få de skarpaste utsläppsmålen. Det tycker vi inte är rimligt. Det är inte heller effektivt ur ett EU-perspektiv att de länder som redan har gjort stora minskningar av utsläppen ska minska mest.

Vi hoppas därför att regeringen kan ta in följande mening i den svenska positionen. Annars måste vi tyvärr invända. Meningen är: Regeringen finner det orimligt att Sverige, som redan har mycket låga utsläpp av växthusgaser, tillsammans med fyra andra länder ska få det skarpaste utsläppsmålet.

Anf. 17 JENS HOLM (V):

Jag har en konkret fråga till ministern gällande flexibilitet. Är den svenska positionen att det ska vara samma form av flexibilitet som det är i dag, inte att den ska utökas mellan ansvarsfördelningen och LULUCF?

Anf. 18 PER BOLUND (MP):

Herr ordförande! Jag har en fråga kopplad till Jens Holms fråga.

Sverige ändrar ju nu hållning när det gäller att använda den här typen av utsläppskrediter inom ESR för att skapa större utrymme i LULUCF. Kan ministern ge en beskrivning av vilka flexibiliteter andra länder driver. Finns det en risk, när Sverige nu öppnar för flexibiliteter, att det också kommer att öppna för andra förslag till flexibiliteter från andra medlemsländer?

Anf. 19 Klimat- och miljöminister ANNIKA STRANDHÄLL (S):

Det finns självklart ett antal utestående frågor, vilket jag också var tydlig med i miljöutskottet i går. Det blir säkerligen också förhandlingar i Luxemburg. Jag har dock stora förhoppningar om att vi ska kunna nå en överenskommelse.

Vi har verkat för en balans mellan utsläppsminskningar och flexibilitet och bedömer att resultatet ändå ger goda förutsättningar. Vi är från regeringens sida relativt nöjda med ordförandens förslag.

Vi har velat se ett fokus på utsläppsminskningar och därmed en begränsad flexibilitet från LULUCF till ESR och en större flexibilitet från ESR till LULUCF, vilket varit känt. Därför är vi ganska nöjda med förslaget från ordföranden när det gäller dessa punkter.

Jag lämnar jättegärna över till min kollega att beskriva hur de andra länderna har diskuterat under förhandlingarna kopplat till flexibiliteter.

Anf. 20 Departementssekreterare MARTIN VOGEL:

Flexibilitet har varit en av de stora frågorna i förhandlingsrummet. Sverige har gått in med ansatsen att skapa ett resultat som ger balans mellan utsläppsminskningar och flexibiliteter, som ministern var inne på.

Det har funnits viljor som dragit åt olika håll. Några länder vill ha mindre flexibiliteter och andra länder vill ha mer flexibiliteter. Sverige har legat någonstans i en balanserad mitt, där vi vill fokusera på att nå så stora

utsläppsminskningar som möjligt som kan skapa överskott för att kompensera i en osäker sektor som LULUCF kan vara. Men det har absolut funnits länder som har dragit åt olika håll. En del länder vill dra ned möjligheten att kompensera inom LULUCF eller till och med öka den.

Denna fråga kvarstår ända in i kaklet inför miljörådet.

Anf. 21 JENS HOLM (V):

Då vidhåller vi vår avvikande ståndpunkt i miljö- och jordbruksutskottet. Vi vill att ambitionsnivån ska höjas till minus 70 procent till 2030. Och vi vill ha en väldigt tydlig begränsning av dessa flexibilitetsmekanismer och att inte något överskott ska användas flexibelt, utan att det ska skrotas.

Anf. 22 PER BOLUND (MP):

Herr ordförande! Tack för svaret! Miljöpartiet vidhåller också vår avvikande ståndpunkt. Vi tycker att Sverige borde vara bland de länder som verkar för minskad flexibilitet, för vi vet att om land efter land börjar dra ut flexibiliteter riskerar hela korthuset till slut att rasa.

Vi vill att Sveriges linje ska vara att flexibiliteten ska tas bort mellan ESR och LULUCF och mellan ESR och ETS och också att utsläppsbanor bara får justeras om det minskar antalet utsläppsenheter.

Anf. 23 STAFFAN EKLÖF (SD):

Jag kanske var ouppmärksam, för jag uppfattade inte om jag fick svar på om man kan acceptera tillägget i meningen i den svenska positionen.

Anf. 24 Klimat- och miljöminister ANNIKA STRANDHÄLL (S):

Ordförande! Jag ber om ursäkt, Staffan Eklöf, för att jag missade att svara på din fråga. Nej, vi kommer inte att ta in den meningen.

Anf. 25 ORDFÖRANDE:

Då antar jag att Staffan Eklöf vill framföra en avvikande ståndpunkt. Staffan Eklöf nickar instämmande. Då kan vi föra det till protokollet.

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt men med tre oliklydande avvikande ståndpunkter från Vänsterpartiet, Miljöpartiet och Sverigedemokraterna.

Vi går vidare till dagordningspunkt 5, Översyn av förordning (EU) 2018/841 om utsläpp och upptag av växthusgaser från markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk (LULUCF). Det är en allmän riktlinje.

Anf. 26 Klimat- och miljöminister ANNIKA STRANDHÄLL (S):

Ordförande! Översynen av LULUCF-förordningen är en högt prioriterad fråga för Sverige. Regeringen har varit mycket aktiv i förhandlingen för att få igenom de svenska ståndpunkterna.

Regeringen har i enlighet med den med riksdagen avstämde positionen framför allt verkat för att Sverige ska få ett minskat mål jämfört med kommissionens förslag. Det har varit utmanande eftersom flera medlemsstater, inklusive ordförandeskapet, inte har velat diskutera

målnivåerna. Trots detta har regeringen fått in flera ändringar som underlättar för Sveriges måluppfyllelse.

En viktig ståndpunkt för regeringen har varit att ändra hur Sveriges mål uttrycks, vilket ordförandeskapet gjort i enlighet med Sveriges förslag. Ändringen av hur målet formuleras innebär att Sverige inte längre behöver nå en kolsänka på 47 miljoner ton. Detta hade i värsta fall kunnat innebära en ökning med 12 miljoner ton jämfört med 2019 års sänka. Regeringen har fått igenom att målet i stället uttrycks som en ökning. Enligt liggande förslag ska Sverige öka sin nuvarande kolsänka med 4 miljoner ton för att klara målet.

Att ändra formuleringen kan verka obetydligt, men det innebär att vi nu en gång för alla slår fast denna siffra i stället för att, som kommissionen föreslog, förlita oss på en framtida genomförandeakt. Därmed elimineras risken för att Sverige skulle få 8 miljoner ton extra i åtagande.

Regeringen har dessutom verkat för, och fått gehör för, att ta bort multiplikationsfaktorn i kommande åtagandeperiod. Det skulle annars ha inneburit en risk att få ett högre mål framöver.

Vi ser dessutom ut att få igenom flera ändringar som ytterligare underlättar att nå vårt mål. Sverige kommer nu att kunna utnyttja flera så kallade flexibiliteter. Det inkluderar flexibilitet som ges till länder med hög andel torvmark samt flexibilitet för skogsmark och de årliga variationerna i sektorn.

På initiativ från Sverige har även bio-CCS diskuterats, och en skältext har lagts till i förordningen som lägger grunden för att inkludera upptag genom bio-CCS. Det ska nu utvärderas.

En förutsättning för att komma framåt i denna fråga har varit det lagförslag om certifikat av kolkrediter som väntas komma i december. Ett stort antal länder anser att frågan om bokföring av bio-CCS inte kan beslutas förrän detta lagförslag har kommit. Regeringen bedömer därför att vi inte kommer längre i detta skede.

Flera rapporteringskrav har också gjorts frivilliga. Och rapporteringen behöver inte längre vara så detaljerad som kommissionen föreslog, vilket tydligt minskar den administrativa bördan.

Inför jordbruksrådet den 7 april i år stämde regeringen av med riksdagen hur jordbruksutsläpp skulle hanteras i LULUCF. Regeringen har verkat och fått gehör för att det inte ska finnas något mål till 2035 och att jordbruksutsläppen inte ska inkluderas i LULUCF. Det innebär att den svenska skogen inte kommer att behöva kompensera för andra länders utsläpp från jordbrukssektorn.

Vi har alltså nått betydande framgångar som gör att förordningen nu ser betydligt bättre ut än när förhandlingarna startade. Vi har också fått nya prognoser från myndigheterna Skogsstyrelsen och Naturvårdsverket som visar att vi kan nå målen till 2030 utan att minska på avverkningen om vi fortsätter att vårda skogen och främja till exempel upptag i våtmarker. Här är det förstås viktigt att komma ihåg att det finns en betydande osäkerhet och att till exempel kriget i Ukraina och dess påverkan på marknaderna bidrar till denna.

Som en extra säkerhet finns nu också möjligheten att utnyttja överskott från ESR-sektorn. Med det stora överskott som förväntas uppstå där, förutsatt att vi når våra nationella mål, kan Sverige kompensera för ett eventuellt kvarstående framtida underskott i LULUCF-sektorn.

Sammantaget och givet de ändringar som har gjorts, jämfört med kommissionens förslag, och givet att Sverige har fått gott gehör för prioriterade frågor stöder regeringen ambitionen att försöka nå en allmän riktlinje för LULUCF-förordningen.

Regeringen anser också att Sverige bör kunna godta de nationella mål som har föreslagits av kommissionen förutsatt att målkonstruktionen som jag redogjorde för kvarstår, det vill säga att den uttrycks som en förändring av kolsänkan. Och jag vill verkligen vara tydlig här. Det betyder inte att Sverige ska öka sin sänka med 12 miljoner ton utan med 4 miljoner ton. Vi har både flexibiliteter och ESR-krediter att ta till för att nå målet.

Slutligen: Fram till och under rådsmötet kommer regeringen att verka för våra prioriteringar, så att vi kan säkerställa att Sverige inte får ett högre 2030-mål och att den svenska skogen inte ska kompensera för andra sektorer utsläpp.

Anf. 27 JESSICA ROSENCRANTZ (M):

Detta har varit en viktig fråga för Sverige under lång tid, och vi är många som har varit oroliga för vart den potentiellt skulle kunna ta vägen.

Det är viktigt, som statsrådet säger, att det i praktiken inte innebär en minskning av svensk avverkning. Det vore dessutom, om inte annat, ett hot mot klimatomställningen, där vi behöver få fram fler produkter från den svenska skogen för att tränga ut det fossila.

Vad jag kan bedöma går detta i rätt riktning av flera skäl som statsrådet läste upp. Det gör att vi kan ställa oss bakom förslaget till svensk ståndpunkt, som sagt med nyckelorden i den svenska ståndpunkten som ju är ”förutsatt att målkonstruktionen är uttryckt som en förändring av kolsänkan och med tillämpning av flexibiliteter”. Det är otroligt viktigt att det är en röd linje för regeringen.

Vi välkomnar också att man har tagit bort förslaget om en gemensam marksektor.

Vi ställer oss bakom regeringens ståndpunkt.

Anf. 28 JENS HOLM (V):

Jag vill börja med att gratulera klimatministern till att totalt ha skjutit sönder det som tidigare var ett ambitiöst och rigoröst förslag om mark- och skogsanvändning till att nu bara bli smulpaj. Det blir ingenting avseende ambitioner och ingenting avseende bokföring och måluppfyllelse. Detta är otroligt anmärkningsvärt när det kommer från ett land som ska vara ledande i klimatomställningen. Jag tror att hela Europa nu tittar på Sverige, häpnar och inte förstår någonting av det som händer.

Vi i Vänsterpartiet vidhåller vår avvikande ståndpunkt. Vi tycker att målet totalt sett borde vara högre än 310 miljoner ton minskningar inom hela EU och att Sverige gott kunde ha ett högre mål, som vi hade tidigare. Och vi motsätter oss med skärpa möjligheten att använda sig av så kallade flexibiliteter, som bara ytterligare underminerar integriteten i hela systemet.

Jag har en konkret fråga till ministern. Ministern säger att måluppfyllelsen ska nås genom ett överskott från ESR. Då undrar jag hur stort överskottet bedöms vara för Sveriges del. Jag undrar också om det är andra medlemsstater som ämnar göra likadant som Sverige, nämligen att nå målsättningen inom LULUCF genom krediter från ESR-systemet.

Anf. 29 ANNIKA QARLSSON (C):

Det är en väldigt speciell fråga eftersom det skiljer så enormt mycket mellan de olika länderna när det gäller vilka förutsättningar man har i de här delarna. Det är välkommet att regeringen nu har sett till att stå upp för de svenska värden som finns och som är en del av omställningen. Det är oerhört viktigt att vi skapar förutsättningar för att fortsätta vara en aktiv part i omställningen med de förutsättningar och villkor som vi har här.

Vi har haft några frågor som vi har drivit på när det gäller hur målen ska beskrivas och vad som ska inkluderas. Jag har uppfattat från mötet i utskottet i går att regeringen har varit tillmötesgående och tillfört det i ståndpunkten. Vi ställer oss bakom det förslag som finns.

Anf. 30 JAKOB OLOFSGÅRD (L):

Ordförande! Tack för dragningen, ministern!

Vi vidhåller vår avvikande ståndpunkt i detta och vill fortfarande peka på att det är viktigt att bryta ut koldioxidinfångningen som har lagring från LULUCF och att det är skillnad på den permanenta lagringen och den förgängliga som finns i skog och mark. Vi står kvar där.

Anf. 31 KJELL-ARNE OTTOSSON (KD):

Herr ordförande! Jag vill i likhet med Jens Holm börja med att gratulera ministern men i stället till att ministern har gjort ett bra jobb så att vi har fått en ståndpunkt som faktiskt hjälper oss i Sverige eftersom skogen är vår stora konkurrensfördel i omställningen.

Vi har varit kritiska till delar i det här tidigare och haft avvikande ståndpunkter, men så som texten och ståndpunkten har utvecklats har vi inte någon avvikande ståndpunkt för dagen.

Anf. 32 STAFFAN EKLÖF (SD):

Först vill jag säga att det är bra att regeringen har uppnått att jordbruksutsläppen inte ska ingå i LULUCF så att Sverige inte även på detta sätt måste kompensera för det som andra medlemsstater inte gör. Det är en viktig princip. Det handlar både om rättvisa och om effektivitet.

Kommissionens förslag har fortfarande alltför stora osäkerheter för svenskt skogsbruk och svenska landsbygder, och därmed vidhåller vi vår avvikande ståndpunkt från miljö- och jordbruksutskottet.

Anf. 33 PER BOLUND (MP):

Herr ordförande! Vi beklagar också den nya inriktning som Sverige har tagit. Vi tror att det riskerar inte bara den här delen av paketet utan i värsta fall hela paketet.

Det är väldigt tydligt att just sänkorna var en nyckel för att klimatlagen skulle kunna komma på plats och vara sista delen i en stor förhandling mellan alla länder. När nu sänkorna börjar urholkas finns risken att det också urholkar paketet i dess helhet, vilket vi anser inte får hända.

Därför vidhåller vi vår avvikande ståndpunkt att vi vill ha en högre total sänka och ett särskilt mål för en sänka på 50 miljoner ton för jordbrukssektorn och att vi anser att möjligheten att använda krediter och flexibiliteter ska tas bort i den här delen.

Jag har också en direkt fråga. Kommissionen och speciellt kommis-

sionär Timmermans har varit väldigt tydliga med att om man minskar ambitionerna i en del av Fit for 55-paketet måste man också öka ambitionerna i andra delar så att helheten inte försvagas.

Går det att förutse i vilken del en sådan förstärkning kommer att ske? Har Sverige någon linje där vi tycker att man ska ha högre ambitioner, och går det att förutse var kommissionen i sådana fall kommer att höja ambitionen i andra delar av Fit for 55-paketet?

Anf. 34 Klimat- och miljöminister ANNIKA STRANDHÄLL (S):

Stort tack för synpunkter och inspel! Jag har respekt för att det här är en fråga som väcker mycket känslor, uppenbarligen på flera olika sätt. Vi har redogjort för att vi är väldigt nöjda med att vi har kunnat värna den svenska skogen och det svenska skogsbruket.

När det gäller de direkta svaren på Jens Holms frågor är väl bedömningen när det gäller överskottet i ESR 36 miljoner ton. När det gäller eventuell användning av ESR-krediterna för enskilda medlemsländer är det ingenting som beslutas på miljørådet, vilket ni naturligtvis känner till. Vi kan självklart inte veta hur andra länder möjligtvis kommer att agera för att nå sina egna mål.

I relation till Per Bolunds inspel och fråga har ambitionen inte minskat, så det kommer inte att behöva göras några förändringar i andra delar. Det är en väl avvägd kompromiss som nu ligger på bordet, bedömer vi, som just skapar förutsättningar för att få det här paketet på plats.

Anf. 35 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt med delvis likalydande avvikande ståndpunkter från Miljöpartiet och Vänsterpartiet och oliklydande avvikande ståndpunkter från Liberalerna och Sverigedemokraterna.

Vi går in på dagordningspunkt 6, Översyn av förordning om fastställande av normer för koldioxidutsläpp för nya personbilar och för nya lätta nyttofordon. Det här är också ett beslutsärende.

Anf. 36 Klimat- och miljöminister ANNIKA STRANDHÄLL (S):

Ordförande! Ordföranden har föreslagit att miljørådet även ska anta en allmän riktlinje om de nya EU-målen för koldioxidutsläppen från lätta fordon. Till Coreperförhandlingarna har ordförandeskapet presenterat ett kompromissförslag som innebär att EU-målen i kommissionens ursprungliga förslag behålls. De befintliga EU-målen för 2030 skärps till 55 procents reduktion för personbilar och till 50 procents reduktion för lätta nyttofordon, och ett nytt EU-mål införs som innebär nollutsläpp i nya lätta fordon från 2035.

Mellan medlemsländerna finns framför allt oenighet om året för införandet av EU-mål om nollutsläpp i nya lätta fordon. Ett tiotal medlemsländer verkar för att tidigarelägga EU-målet. Mot det finns en icke blockerande minoritet av medlemsländer som är tveksamma till att över huvud taget fastställa ett EU-mål.

Regeringen välkomnar ambitionen att försöka nå en allmän riktlinje men anser att EU-målet om nollutsläpp i nya lätta fordon bör tidigareläggas till 2030. Men för att en överenskommelse ska vara möjlig kommer kompromisser att krävas från samtliga medlemsstater i de

Anf. 37 JENS HOLM (V):

Vi vidhåller vår tidigare avvikande ståndpunkt där vi vill att målet ska formuleras att det ska vara från senast 2030. Sedan tycker vi också att det är viktigt med ett delmål till 2025; det ska skärpas och ligga på 25 procent i stället för 15 procent.

Anf. 38 JAKOB OLOFSGÅRD (L):

Ordförande! Tack för dragningen, ministern! Jag vill bara poängtera att vi från Liberalerna välkomnar att regeringen sätter årtalet 2030 och står bakom regeringens ståndpunkt.

Anf. 39 PER BOLUND (MP):

Herr ordförande! Vi tycker också att det är bra att Sverige står upp för 2030, men vi har en avvikande ståndpunkt där vi säger att undantagen för vissa tillverkare ska tas bort till senast 2027 och att målen, vilket Vänsterpartiet också menar, ska skärpas från 15 procent till 25 procent till 2025 för bilar och lätta lastbilar.

Anf. 40 STAFFAN EKLÖF (SD):

Sverigedemokraterna motsätter sig regeringens position att verka för att fasa ut nyförsäljning av bilar med förbränningsmotorer från 2030. Kommissionens förslag om 2035 är bättre. Utfasningen bör ske först när andra alternativ är realistiska för samtliga medborgare. EU bör vidare ha en mer teknikneutral inriktning där exempelvis biogasfordon bör kunna fortsätta att säljas.

Vi vidhåller alltså vår avvikande ståndpunkt.

Anf. 41 Klimat- och miljöminister ANNIKA STRANDHÄLL (S):

Ordförande! Jag tackar för synpunkterna och noterar dem.

Anf. 42 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt med delvis likalydande avvikande ståndpunkter från Vänsterpartiet och Miljöpartiet och oliklydande avvikande ståndpunkt från Sverigedemokraterna.

Vi går in på dagordningspunkt 7, Förordning om inrättande av en social klimatfond. Det är ett beslutsärende.

Anf. 43 Klimat- och miljöminister ANNIKA STRANDHÄLL (S):

Ordförande! Som ni känner till hör den sociala klimatfonden samman med förslaget om att inrätta ett nytt utsläppshandelssystem för byggnader och vägtransporter.

För många medlemsstater är en social klimatfond en förutsättning både för att acceptera ett nytt utsläppshandelssystem och för att få acceptans för allmänna kostnadshöjningar som lagstiftningspaketet Fit for 55 på kort och medellång sikt väntas orsaka.

Jag kommer nu att redogöra för den justering som vi med anledning av diskussionen på MJU-mötet i går har försökt sammanväga.

Regeringen delar kommissionens bedömning att klimatställningen behöver beakta rättvise- och solidaritetsaspekter samtidigt som ingen ska lämnas utanför. Samtidigt anser regeringen att medlemsstater som har haft eller har en högre omställningstakt än genomsnittet i EU inte ska missgynnas.

Det var den nya texten.

Förhandlingarna på tjänstepersonsnivå pågår alltjämt, men min bedömning är att vi börjar närma oss en uppgörelse. Det franska ordförandeskapet betraktar den sociala klimatfonden som en integrerad del av lagstiftningspaketet som behöver antas i form av en allmän riktlinje tillsammans med övriga rättsakter.

En viktig utestående fråga inför miljørådet gäller fondens finansiering. Ordförandeskapet föreslår finansiering med en fond kopplad till EU-budgeten finansierad med öronmärkta externa medel från ETS BRT. Regeringen kommer att verka för en finansieringskonstruktion som underlättar en framtida placering av fonden innanför EU:s fleråriga budgetram.

Regeringen värnar sunda budgetprinciper, transparens, god och effektiv styrning av medlen samt robusta kontrollmekanismer. Regeringen är fortfarande kritisk till att inrätta en ny fond, men det står alltmer klart att fonden är en nödvändig pusselbit för att få igenom ett nytt utsläppshandelssystem, vilket regeringen anser vore ett kraftfullt verktyg för att på EU-nivå kunna minska utsläppen från byggnader och vägtransporter. Det är därför viktigt att den sociala klimatfonden är direkt kopplad till det nya utsläppshandelssystemet, både till ambitionsnivå och till finansiering.

Regeringen är även fortsatt kritisk till direkta inkomststöd till hushåll och arbetar aktivt med att begränsa de möjligheterna med ett tydligt tak i fonden.

Anf. 44 ORDFÖRANDEN:

Jag vill för nämndens kännedom nämna att delar av det som framfördes av ministern har varit utsänt. Det här var alltså en muntlig komplettering som ger ett mervärde för EU-nämnden.

Anf. 45 JENS HOLM (V):

Jag hänvisar till vår avvikande ståndpunkt där vi lite förenklat tycker att regeringen kunde vara lite mer positiv till den sociala klimatfonden.

Anf. 46 JAKOB OLOFSGÅRD (L):

Ordförande! Tack, ministern, för dragningen och för att ni har infört en klok mening angående rättviseaspekten! Det är väldigt bra. Det välkomnar vi i Liberalerna självklart och har ingen avvikande ståndpunkt.

Anf. 47 PER BOLUND (MP):

Herr ordförande! Även vi vidhåller vår avvikande ståndpunkt, som är mer specifik när det gäller exempelvis tak för inkomster till hushåll.

Anf. 48 STAFFAN EKLÖF (SD):

Regeringens position betonar rättvise- och solidaritetsaspekter mellan EU-medlemsstater men inte rättvise- och solidaritetsaspekter för Sverige och inom Sverige.

Vi motsätter oss regeringens position och vill att Sverige avvisar inrättandet av den sociala klimatfonden. Vi vidhåller vår avvikande ståndpunkt.

Anf. 49 ORDFÖRANDEN:

Jag har inte hört någon som har framfört frågor, utan man har mer vidhållit sina avvikande ståndpunkter. Jag noterar dessa. Jag noterar även att ministern inte önskar kommentera detta.

Jag konstaterar därmed att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt med oliklydande avvikande ståndpunkter från Miljöpartiet, Vänsterpartiet och Sverigedemokraterna.

Nu sker det lite positionsförändringar här eftersom det ska vara en debatt i kammaren klockan 9.00, så av olika skäl försöker jag dra upp tempot här.

Vi går vidare till dagordningspunkt 8, Förordning om utsläppande på EU-marknaden och export av produkter som är förknippade med avskogning och skogsförstörelse.

Enligt information från Regeringskansliet är det i dagsläget oklart om det på rådsmötet blir beslut om allmän riktlinje eller lägesrapport och information. Punkten behandlas dock som en beslutspunkt i EU-nämnden. Vi har fått kompletterande material utsänt i skrift i går kväll.

Anf. 50 Klimat- och miljöminister ANNIKA STRANDHÄLL (S):

Ordförande! Regeringen välkomnar de framsteg som har gjorts i förhandlingarna om utkastet till förordning när det gäller ett antal strukturella aspekter av förslaget.

Mot bakgrund av förhandlingsläget medverkar Sverige nu till lösningar som konstruktivt bidrar till nödvändiga och tydliga skrivningar i syfte att förordningen ska vara förenlig med det nationella självbestämmandet i skogliga frågor. Det ska inte riskera att kringskära möjligheterna att utforma en kostnadseffektiv politik, och det ska innebära att åtgärderna bedöms bli förenliga med WTO-regelverket.

Av förhandlingen har framgått att definitionen av skogsförstörelse, forest degradation, i artikel 2 har varit och är en central fråga för att nå en allmän riktlinje för förordningen.

Under förhandlingens gång har viktiga klargöranden uppnåtts i det som nu ligger på bordet. Till exempel har den problematiska definitionen hållbara avverkningsförfaranden strukits. Även definitionen av skogsförstörelse har utvecklats på ett sätt som regeringen bedömer vara mer genomförbart än det ursprungliga förslaget.

Regeringen har mot bakgrund av överläggning i MJU i går förtydligat förslaget till svensk ståndpunkt. Regeringen kan stödja en allmän inriktning av förordningen i vilken definitionen av skogsförstörelse har förtydligats så att det framgår att det handlar om strukturella förändringar som i denna kontext avser omställning av urskog till skogsplantage eller träd- och buskmark i linje med FAO:s etablerade definitioner.

Regeringens bedömning är att urskog ryms inom det som vi i Sverige benämner skyddsvärd skogsmark. Regeringen har en position om att skyddsvärda skogar inte ska avverkas utan skyddas med formella instrument eller frivilliga avsättningar. Förordningsförslaget innebär alltså ett stopp för omvandling av urskog till skogsplantage.

Regeringen betonar betydelsen av att kommissionen inom ramen för artikel 32 om översyn av förordningen fortsättningsvis och särskilt respekterar principen om subsidiaritet och proportionalitet.

Avslutningsvis: Det som ordförandeskapet nu har lagt på bordet är en rimlig kompromiss mellan de olika medlemsstaternas skilda uppfattningar. Regeringens rekommendation är därför att Sverige ska stödja en allmän riktlinje.

Anf. 51 JOHN WIDEGREN (M):

Ordförande! Tack, ministern, för samarbetet efter gårdagens möte om att förändra ståndpunkten!

Den är klart bättre, även om den fortfarande känns lite bristfällig. Vi kommer inte att anmäla någon avvikande ståndpunkt i dag, men jag vill fortsätta att skicka med oro kring detta. För det *är* bekymmersamma begrepp, det här med primary forest och hur vi väljer att omsätta det till svenska förhållanden och så vidare. Många av de områden som vi kallar för primary forest eller urskog i Sverige är de facto brukade skogar redan i dag även om de kanske inte är planterade brukade skogar.

Det som sas i går och det som sägs i dag i det talade ordet är lite bredare och lite bättre. Om regeringen håller fast vid detta vid förhandlingarna blir det förhållandevis bra ändå, men vi ska komma ihåg att fortsätta att skicka med att ärendet är bekymmersamt. Vi förlitar oss dock på att regeringen håller i detta nu.

Anf. 52 JENS HOLM (V):

Vi tycker inte att Sverige spelar någon konstruktiv roll i det här viktiga förslaget. Man ska komma ihåg att när Sverige nu har bidragit till att förslaget urholkas ytterligare gäller det inte bara det svenska skogsbruket, utan det gäller också skogsbruk i andra länder, där man också har stora problem med avskogning.

Jag vidhåller därför Vänsterpartiets tidigare avvikande ståndpunkt.

Jag har en konkret fråga till ministern om något som inte togs upp i presentationen: Har ministern lyft att även andra naturliga ekosystem än skog ska omfattas av förslaget? Det kan vara savanner eller våtmarker, där det också finns väldigt stor biologisk mångfald.

Och är ministern beredd att utvidga själva omfattningen så att det är fler grödor som kan omfattas av detta? Jag tänker inte minst på grödor för produktion av intensiv djuruppfödning, som verkligen också bidrar till avskogning.

Det skulle stärka omfattningen av och robustheten i förslaget, men jag har inte hört någonting om det från Sverige än så länge.

Anf. 53 STAFFAN EKLÖF (SD):

Vi uppskattar och välkomnar att regeringen har ansträngt sig att förbättra positionen på så vis att man tar tag i vad definitionen av skogsförstörelse ska betyda.

Det ser klart bättre ut nu. Men för att det ska vara bra förutsätter det att det blir en diskussion på mötena i Bryssel om definitionen.

Jag börjar därför med en fråga: Kommer definitionen att diskuteras på mötena? Det är nämligen så att vi inte vet om förslaget är bra förrän vi vet hur definitionen ser ut. Det är det som är kruxet.

Anf. 54 PER BOLUND (MP):

Herr ordförande! Vi är väldigt oroade för att avskogningen i Amazonas, till exempel, går i snabbare takt än någonsin. Forskarna pratar nu om att man kanske är på väg mot en tipping point, där så mycket har avskogats att ekosystemet inte kommer att vara kvar utan kanske övergår i savann i stället.

Då borde Sverige vara pådrivande för att få ett stopp och för att EU blir en gemensam kraft. Jag beklagar att Sverige i stället har bromsat direktivet; det tycker vi är väldigt beklagligt.

Vi vidhåller vår avvikande ståndpunkt att Sverige borde stödja ordförandeskapets ambition att fler råvaror och fler ekosystem borde omfattas och att vi erkänner EU:s befogenhet inom miljö och klimat. Vi vill också att Sverige verkligen poängterar att beslutet inte får fördröjas ytterligare utan att beslut måste fattas under det franska ordförandeskapet.

Anf. 55 ANNIKA QARLSSON (C):

Ordförande! Tack, ministern, för en förbättrad ståndpunkt som kom ut efter diskussionen på mötet i går! Även Centerpartiet tycker att det är klart bättre men att där finns mer i inriktningen framöver att göra.

Vi ställer oss bakom den redovisade ståndpunkten.

Anf. 56 CAMILLA BRODIN (KD):

Tack för den omarbetade versionen!

Också vi ställer oss bakom detta.

Anf. 57 Klimat- och miljöminister ANNIKA STRANDHÄLL (S):

Ordförande! Stort tack för en mycket konstruktiv diskussion i en väldigt känslig och viktig fråga för oss!

Jag tycker att den ledde fram till att vi fick fram en betydligt bättre ståndpunkt, vilket vi är mycket glada för. Vi kommer naturligtvis också att på allvar ta in den oro som har uttryckts på flera olika sätt i de fortsatta diskussionerna och förhandlingarna.

När det gäller den konkreta frågan från Jens Holm om nya ekosystem kommer det i sådana fall att vara föremål för den översyn som ska ske om två år, vad jag har förstått. Det är lite grann svaret också på Staffan Eklöfs inspel om huruvida definitionen kommer att diskuteras: Det är möjligt, men inte nu i sådana fall.

Pelle kanske skulle vilja säga någonting om urskogsfrågan och definitionen.

Anf. 58 Departementssekreterare PÄR-OLOF STÅL:

Tack för frågan! Det är som ministern har sagt: Angående de frågor vad gäller nya ekosystem och även diskussionen om definitionen ligger

det i förordningen att inom ramen för artikel 32, det som också är översynen, se över de bitarna.

Det finns alltså där, så kommissionen kommer att återkomma till parlamentet och rådet med en fördjupad översyn och lägga fram det för parlamentet i det avseendet.

Som ministern var inne på, vilket också var en del i vårt förtydligande från i går, handlar det också om begreppet primary forest. Vi har inte en rent operativ definition av detta i Sverige, men det översätts inom ramen för EU:s biodiversitetsstrategi som urskog. Då har vi tagit översättningen ”urskog”. Eftersom vi tycker att det är en möjlig genomförbar definition av skogsförstörelse, alltså omställningen av urskog till skogsplantage, är vår bedömning att urskog ligger inom ramen för vad vi redan gör.

Vi har i det fallet bedömt att det inte blir additiva arealer, utan det blir arealer vi redan har och skyddar inom ramen för skyddsvärd skogsmark.

Anf. 59 JENS HOLM (V):

Jag vill bara säga att det blir lite konstigt att hänvisa till en översyn som ska ske om två år när det är nu som förslaget förhandlas om.

Om man vill vidga omfattningen så att detta ska täcka mer områden och fler produkter är det nu det måste lyftas. Då kan man inte vänta i två år.

Anf. 60 STAFFAN EKLÖF (SD):

För att Sveriges inställning kring definitionerna ska få någon påverkan bör Sverige på något sätt signalera redan nu att man vill ha en viss typ av definition.

Vi funderar på om vi kan ställa oss bakom detta eller inte. Vi måste veta att Sverige på något sätt kommer att signalera denna förnyade skrivning och säga att det är Sveriges ingångsvärde i förhandlingen om definitionen. Det måste signaleras att förslaget är acceptabelt om definitionerna blir bra.

Kommer regeringen att signalera något om Sveriges inställning till definitionen? Det är den raka frågan.

Anf. 61 Klimat- och miljöminister ANNIKA STRANDHÄLL (S):

Ordförande! Tack, Staffan Eklöf, för detta!

Vi tycker att den definition som nu ligger på bordet och som är föreslagen ser okej ut. Precis som Pelle sa här tidigare: Med vår definition av det som är primary forest, alltså urskog, även i Sverige bedömer vi inte att det kommer att innebära några nya additiva arealer eftersom vi redan har som mål att skyddsvärda skogar inte ska avverkas, utan undantas från skogsbruk.

Vår bedömning är att urskogar kommer att bli en ny definierbar delmängd av detta som omfattar de mest orörda skogarna. Där är vi just nu helt enkelt.

Anf. 62 STAFFAN EKLÖF (SD):

Då förstår jag nog inte den svenska ståndpunkten. I den står det att regeringen kan stödja den allmänna inriktningen av förordningen. Det är

inget villkorande, nej. Det står att definitionen ska förtydligas så att det framgår, som det senare står.

Menar regeringen att det redan är förtydligt på det viset? Eller menar man att det bör förtydligas så att det framgår?

2021/22:47
22 juni

Anf. 63 Klimat- och miljöminister ANNIKA STRANDHÄLL (S):
Jag ber Pelle svara på den frågan.

Anf. 64 Departementssekreterare PÄR-OLOF STÅL:
Förtydligandet består i bland annat talepunkten här. Bedömningen om urskog ryms inom ramen för begreppet det vi redan gör om skyddsvärd. Det är vårt förtydligande, vår bedömning av definitionen som ligger på bordet i dag är den. Den ryms inom ramen för vårt skyddsarbete. Det är ett förtydligande.

Jag kan också lägga till att under förhandlingens gång har det funnits olika förslag på ytterligare skogstyper som borde omfattas av definitionen. Men ordföranden har valt att för förhandlingsgruppen lägga fram och presentera just den här definitionen. Det är just den som vi tycker är acceptabel. Men det har förekommit andra typer av definitioner också som har varit på bordet och förhandlas, vilket inte lagts fram av ordförande i det här läget.

Anf. 65 ORDFÖRANDEN:

Jag tror nog att Sverigedemokraterna måste sätta ned foten i frågeställningen just nu så att vi vet ungefär i vilken riktning uppfattningen går eftersom du har öppnat upp frågan, så att jag kan sammanfatta ärendet.

Anf. 66 STAFFAN EKLÖF (SD):

Då måste jag tyvärr säga att vi vidhåller vår avvikande mening, med tanke på att ingenting i substans är förändrat. Det är egentligen bara Sveriges skrivning som är förändrad, men ingenting är förändrat på EU-nivå mot vad det var när vi var på miljö- och jordbruksutskottet.

Anf. 67 ORDFÖRANDEN:

Jag sammanfattar ärendet genom att säga att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt med oliklydande avvikande ståndpunkter från Vänsterpartiet, Miljöpartiet och Sverigedemokraterna.

Vi går till dagordningspunkt 9, Förordning om transport av avfall. Det är en informationspunkt.

Anf. 68 Klimat- och miljöminister ANNIKA STRANDHÄLL (S):

Behandling av förslaget pågår i rådsarbetsgrupp. Ordförandeskapet har fört upp detta som en lägesrapport.

Förhandlingarna är fortfarande i ett tidigt skede och har gått långsamt framåt under våren. Medlemsstaterna har haft möjlighet att framföra sina ståndpunkter, men inga överenskommelser finns ännu.

Regeringens ståndpunkt kvarstår. Vi välkomnar kommissionens ambitioner att begränsa möjligheterna att exportera avfall från EU, stärka kontrollen av avfallstransporter inom och utom EU och att öka

digitaliseringen. Stärkt kontroll är centralt för att motverka organiserad brottslighet, som är ett stort problem på området.

Regeringen vill ytterligare inskränka möjligheten att exportera avfall för återvinning till länder utanför EU och OECD. Det är dels för att vi vill bygga upp en stark och motståndskraftig cirkulär ekonomi inom EU i linje för handlingsplanen för cirkulär ekonomi, dels för att vi behöver motverka att EU exporterar sitt avfallsproblem till tredjeländer där avfallet riskerar att orsaka betydande miljö- och hälsoskador.

Anf. 69 ORDFÖRANDEN:

Vi noterar och tackar för informationen.

Nästa punkt är dagordningspunkt 10, Övriga frågor. Här är det många övriga frågor. Är det någonting där som miljöministern önskar kommentera? Miljöministern nickar nekande.

Vi tackar miljöministern för närvaro vid dagens EU-nämnds-sammanträde och önskar lycka till vid kommande rådsmöte. Vi tillönskar naturligtvis miljöministern en glad midsommar, och allt det andra som vi ska uppleva nu framöver. Tack för i dag.

Anf. 70 Klimat- och miljöminister ANNIKA STRANDHÄLL (S):

Glad midsommar, och tack för en konstruktiv dialog!

Anf. 71 ORDFÖRANDEN:

Då återupptar vi sammanträdet och hälsar statsrådet Khashayar Farmanbar med medarbetare välkomna hit. Det är ett TTE-råd. Vi inleder som vanligt med återrapporter. För tids vinnande vill jag säga att de är utskickade, om statsrådet inte önskar att kommendera någonting extra särskilt. Det verkar inte vara så.

Nu vill jag vara väldigt tydlig till nämndens ledamöter. Vi har exakt 23 minuter på oss att genomföra sammanträdet. Det behövs disciplin från alla, eller så tvingas vi att återuppta sammanträdet efter voteringen. Jag hoppas att det är tillräckligt tydligt och klart.

Därmed går vi in på punkten 3, 55 %-paketet (lagstiftningsinitiativ för genomförandet av uppdaterade klimatmålet för 2030). Det är ett besluts-
ärende.

Anf. 72 Statsrådet KHASHAYAR FARMANBAR (S):

Vid ministermötet väntas rådet anta en allmän inriktning för direktivet om energieffektivitet. Förhandlingarna pågår fortfarande. Det franska ordförandeskapet kommer att återkomma till frågorna på Coreper i morgon, eller faktiskt i dag.

Regeringen välkomnar att direktivet anpassas till EU:s klimatmål och verkar för hög flexibilitet och låg grad av detaljreglering. Det torde inte vara någon kioskvältare att vi tycker så.

Regeringen delar kommissionens uppfattning om att EU:s beroende av fossila bränslen, särskilt rysk gas, behöver minska. Regeringen är fortsatt positiv till ett bindande EU-mål för energieffektivisering, och att de nationella bidragen då är indikativa.

Det är viktigt att alla fossilfria energislag beaktas och att spillvärme ingår i definitionen av ett effektivt fjärrvärmesystem. Regeringen anser att det årliga energisparkravet bör ta hänsyn till nationella omständigheter, vilket för Sveriges del är den pågående elektrifieringen.

Regeringen avser att ge stöd åt ordförandeskapets ambition att försöka nå fram till en allmän inriktning.

Anf. 73 ORDFÖRANDEN:

Detta var alltså punkten 3 a.

Anf. 74 LOTTA OLSSON (M):

Herr ordförande! Vi har framfört i näringsutskottet en lite annan inriktning. Jag tror kanske att jag ska läsa upp hela.

Anf. 75 ORDFÖRANDE:

Vi är på punkten 3 a just nu.

Anf. 76 LOTTA OLSSON (M):

Det är 3 a.

Regeringen ska verka för fortsatt hög flexibilitet och låg grad av detaljreglering när det kommer till energieffektivisering, och användningen av fossil energi ska minska. Däremot finns det inget egenvärde i att användningen av fossilfri energi ska minska. Tvärtom är det önskvärt att öka den fossilfria energianvändningen när exempelvis en ny industri etablerar sig. Vi anser därför inte att det ska sättas ett mål om energieffektivisering och ett krav på energispar för varje medlemsland som innebär ett tak för unionens energianvändning till 2030.

Så vill vi ha en strykning. Vi delar inte kommissionens uppfattning där. Utan i stället följande: Det är viktigt att direktiven möjliggör en omfattande elektrifiering och att samhället som en del av energiomställningen och att alla fossilria energislag som spillvärme ska ingå i definitionen av effektiva fjärrvärme- och fjärrkylsystem.

Vi vill påtala risken att EU:s tak för energianvändning kan komma att krocka med det mycket omfattande investeringar som nu planeras och som ska genomföras inom industrin och transportsektorn.

Anf. 77 CAMILLA BRODIN (KD):

Tack för föredragningen! Detta är också någonting som vi gärna vill se, framför allt när det gäller taken, energieffektiviteten och att man inte sätter något mål. Vi står bakom Moderaternas framförande här.

Anf. 78 ALEXANDER CHRISTIANSSON (SD):

Med tanke på ordförandens tydlighet finns det ingen anledning att ha någon utläggning om detta. Vi ställer oss bakom Moderaternas förslag.

Anf. 79 BENGT ELIASSON (L):

Vi står bakom det som framförts nu, tidigare men också det som Moderaterna nu har lagt till.

Anf. 80 Statsrådet KHASHAYAR FARMANBAR (S):

Ordförande! Tack för kommentarerna! Det jag kan konstatera är att vi inte är helt långt ifrån varandra när det gäller just energieffektivisering. Det är just därför som regeringen tycker att det årliga energisparkravet bör ta hänsyn till nationella omständigheter, som för Sveriges del är just den omfattande elektrifieringen som pågår. Det handlar om att därmed freda den och att ha den som del av sparpaketet. Vi tycker att det är en adekvat och balanserad inriktning att kunna ha i arbetet.

Anf. 81 ORDFÖRANDEN:

Med den kompletterande uppfattningen, är det någonting som en eventuell majoritet önskar kommentera på statsrådets inlägg?

Anf. 82 LOTTA OLSSON (M):

Vi vill ha våra egna upplästa skrivningar här, som avvikande mening i så fall.

Anf. 83 ORDFÖRANDEN:

Det som statsrådet framförde räckte inte till?

Anf. 84 LOTTA OLSSON (M):

Nej, för det var inte alls allvar.

Anf. 85 JENS HOLM (V):

Jag undrade mest, ordförande, hur du hade tänkt att sammanfatta det om det blir majoritetsskifte.

Anf. 86 ORDFÖRANDEN:

Det var precis det jag tänkte göra nu, Jens. Ni får absolut komma in.

Anf. 87 JENS HOLM (V):

Då har vi en avvikande ståndpunkt. Vi kan verkligen inte ställa oss bakom att medlemsstaterna inte ska ha några bindande mål för energieffektivisering. Det blir otroligt kontraproduktivt. Vi har en avvikande ståndpunkt.

Anf. 88 PER BOLUND (MP):

Jag vill verkligen med emfas säga att energieffektivisering är snabbaste sättet att få fram energi till industri och transporter. Det är också i många fall kostnadseffektivt och lönsamt. Vi har svårt att förstå motståndet mot energieffektivisering och har en avvikande ståndpunkt.

Anf. 89 MARKUS SELIN (S):

Även vi från Socialdemokraterna instämmer med den kritik som framförts från Miljöpartiet och Vänsterpartiet att det är oklokt att frångå målen i regeringens hållning. Vi står fortfarande fast vid regeringens ståndpunkter.

Anf. 90 ANNIKA QARLSSON (C):

Även Centerpartiet tycker att det är viktigt att man har mål för detta.

Anf. 91 ORDFÖRANDEN:

Det finns en majoritet för en annan skrivning som framfördes av Lotta Olsson med tillstyrkan av ett antal andra partier. Därmed konstaterar jag att regeringens ståndpunkt inte håller utan att majoritetens ståndpunkt håller vid dagens sammanträde under punkten 3 a.

Vi går in på dagordningspunkt 3 b, Översynen av direktivet om förnybar energi. Det är också ett beslutsärende.

Anf. 92 Statsrådet KHASHAYAR FARMANBAR (S):

Herr ordförande! Vid ministermötet väntas rådet anta en allmän inriktning för direktivet om förnybar energi. Förhandlingarna pågår fortfarande. Ordförandeskapet kommer att återkomma till frågorna i Coreper under veckan, och förhandlingar under rådsmötet kan bli aktuella.

Det har varit, och är, en svår förhandling. Det blir nästan alltid så för oss när skogsfrågorna berörs. Efter stora insatser har vi kommit en bra bit på vägen, när rådet nu är på väg att godkänna en allmän inriktning.

Rörande skogen och bioenergin är det framför allt två frågor jag vill lyfta fram, där Sverige tillsammans med likasinnade åstadkommit viktiga förbättringar.

För det första har vi kravet att skoglig råvara primärt ska användas av andra sektorer än energisektorn, det som kallas kaskadprincipen. Denna princip kommer enligt det förslag som nu ligger inte att genomföras via en delegerad akt, vilket ger både tydlighet och förutsägbarhet. Vi har också lyckats begränsa administrationen kopplad till kraven på ett sätt som gör den hanterbar.

För det andra har det tydliggjorts att utpekandet av skogsområden med hög biodiversitet varifrån man inte får använda skog för energiändamål ska göras – och detta är viktigt – av nationell myndighet. Det är en viktig principiell seger som går i den riktning Sverige velat ha med större flexibilitet och nationella anpassningar.

Regeringen fortsätter att verka för att undvika onödig detaljreglering och bibehålla möjligheten till regional och lokal anpassning av hållbart skogsbruk vid skörd av biobränslen. Vi får se hur långt vi kan komma. Om texten fortfarande är öppen vid rådsmötet kommer jag naturligtvis att göra vad jag kan för att framföra Sveriges ståndpunkter och vinna så långt det går.

Vid sidan om skogsfrågorna verkar också regeringen för att regelverket för produktion och användning av förnybara elektrobränslen, till exempel vätgas, inte motverkar den industriella omställning mot klimatneutralitet som sker i järn- och stålindustrin men även i andra branscher.

Mycket tyder alltså på att det blir förhandlingar vid just rådsmötet. Regeringen avser då att fortsätta verka för de svenska prioriteringarna.

Låt mig också påminna om att detta är ett steg på vägen mot en slutlig lagtext. Närmast väntar en svår förhandling med Europaparlamentet. I den kan vi erfarenhetsmässigt räkna med att parlamentet vill se mer åtgärder och mer detaljreglering av skogen på EU-nivå, alltså en inriktning som går stick i stäv med våra intressen.

Om vi väljer att inte ställa oss bakom den allmänna riktlinjen innebär det att den som förhandlar för rådet får mindre anledning och mindre utrymme att kunna försvara de element i texten som vi med stor möda har lyckats förhandla in hittills. Våra intressen lär alltså väga ganska lätt när ordförandeskapet ska överlägga med råds-kretsen om hur parlamentets olika förhandlingsbud ska hanteras om vi inte ställer oss bakom detta i det här läget.

Ibland kan det vara påkallat att rösta nej. Ett resultat kan också undantagsvis vara av den arten att man känner ett behov av att använda denna yttersta markering. Men om vi i den avslutande förhandlingen inte når ytterligare framsteg i skogsfrågorna men lyckas hålla emot andras försök att få bort de förbättringar som vi faktiskt har lyckats få in kan

Sverige motvilligt acceptera kompromisstexten men då göra en mycket stark markering om att direktivet borde fokusera på att underlätta omställning av energisystemet, inte på att införa nya begränsningar och restriktioner.

Detta kompromissförslag riskerar att leda till att det blir svårare för medlemsstater med mycket hög andel förnybar energi att höja andelen ännu mer och ha en tätposition i omställningen mot klimatneutralitet. Det är den markeringen vi i så fall skulle vilja göra.

Om slutförhandlingarna resulterar i att Sverige misslyckas med att hålla kvar det vi har uppnått i kompromissförslaget och misslyckas med att uppnå ytterligare förbättringar ska Sverige naturligtvis rösta nej.

Mitt budskap nu är att det är en viktig väg vi har framför oss – att se till att bibehålla de förbättringar som vi har åstadkommit men vara beredda att rösta nej ifall vi inte ser ytterligare förbättringar eller ser försämringar. Skulle vi säga blankt nej nu blir det väldigt svårt att försvara de förbättringar som vi har åstadkommit hittills.

Anf. 93 ANNIKA QARLSSON (C):

Ordförande! Tack, ministern, för genomgången!

Det var information i näringsutskottet i går. Tydligen har ministern inte lyckats övertyga mina kollegor i utskottet att ställa sig bakom den allmänna inriktningen. Jag har fått med mig att man är kritisk till detta, att vi inte kan acceptera ett förslag som i sin nuvarande form kommer att inskränka det hållbara svenska skogsbruket och som dessutom i flera aspekter går helt emot målen i REPowerEU och gör det svårare att både framställa och använda bioenergi, som nu behövs inte minst för att minska beroendet av rysk energi.

Det är vad jag har fått med mig från mötet i näringsutskottet i går, och det är vår linje här i dag.

Anf. 94 LOTTA OLSSON (M):

För tydlighets skull läser jag upp hela vår syn på detta.

Vi välkomnar den höjda ambitionsnivån i arbetet med att fasa ut beroendet av rysk fossil energi och i omställningen till ren energi. Vi anser dock att kärnkraftens centrala roll i det arbetet måste inkluderas i direktiven. Regeringen bör därför tillse att målet om en högre andel förnybar energi bör vara ett mål om högre andel fossilfri energi, så att också kärnkraften blir en del av planen för att säkerställa ett stabilt elsystem och en effektiv klimatomställning. Målet om fossilfri energi ska vara anpassat till det höjda klimatmålet.

Vidare anser vi att begreppet förnybar energi bör ersättas med fossilfri energi genomgående i direktiven och att det ur hållbarhetssynpunkt inte finns någon anledning att exkludera kärnkraften. Målet om förnybar energi skapar i vissa länder ett omställningstryck som innebär att kärnkraften ersätts med icke förnybar energi helt utan klimatnytta. Det riskerar dessutom att motverka målen om leveranssäkerhet, samhällsekonomisk effektivitet och ekologisk hållbarhet.

Vi anser att det är viktigt att direktiven underlättar för medlemsstaterna att uppnå de föreslagna höjda målen för att främja energiomställningen och öka andelen fossilfri energi. Skogspolitiken är en nationell kompetens, och EU ska inte detaljstyra hållbarhetskriterier för avverkning. Varje medlemsstat ska själv bestämma förutsättningarna för ett hållbart och aktivt skogsbruk. Vi bör verka för att undvika onödiga detaljregleringar och bibehålla möjligheten till nationell, regional och lokal anpassning av hållbart skogsbruk vid skörd av biobränsle.

Vi anser att regeringen ska säga nej till den allmänna inriktningen om förslaget om hållbarhetskriterier för avverkning är kvar. Vidare anser vi att regeringen ska verka för att regelverket för produktion och användning av förnybara elektrobränslen, till exempel vätgas, inte motverkar den industriella omställning mot klimatneutralitet som sker i järn- och stålindustrin men även i andra branscher.

Det sista är samma som regeringens skrivning.

Anf. 95 ALEXANDER CHRISTIANSSON (SD):

Vi ställer oss bakom Moderaternas särskilda yttrande.

Anf. 96 CAMILLA BRODIN (KD):

Vi ställer oss också bakom Moderaterna men även Centerpartiet och deras motivering i den här delen.

Anf. 97 BENGT ELIASSON (L):

Ordförande! För tids vinnande: Vi står bakom Moderaterna.

Anf. 98 MONICA HAIDER (S):

Herr ordförande! Vi står givetvis bakom regeringens ståndpunkt.

Anf. 99 JOHN WIDEGREN (M):

Ordförande! Jag ska inte dra ut på detta. Lotta har föredragit det väldigt väl. Jag tycker dock att det är jätteviktigt att vi nu har med oss i diskussionen att när vi än sätter oss ned och förhandlar dessa frågor har vi också

gett EU rätt att detaljstyra svenskt skogsbruk. Då har vi frånsagt oss en del av det svenska självbestämmandet. Det gör vi i samband med att vi förhandlar dessa frågor. Det är väldigt viktigt att ha med sig det.

2021/22:47
22 juni

Anf. 100 ANNIKA QARLSSON (C):

För protokollet är det viktigt att det står att det vi just nu behandlar är översynen av direktivet om förnybar energi. Det blir lite märkligt att ändra på innehållet när direktivet redan har en inriktning. Men jag står kvar min avvikande ståndpunkt, som jag gissar att det blir eftersom jag inte har fått mer medhåll.

Anf. 101 ORDFÖRANDEN:

Det var precis det jag skulle säga. Vi håller just nu på och tittar på översynen av direktivet om förnybar energi, ingenting annat.

Anf. 102 Statsrådet KHASHAYAR FARMANBAR (S):

Ordförande! Jag tackar för inkomna kommentarer.

Jag ska börja med kommentaren att vi i det ögonblick vi förhandlar ger EU rätten att vara med om detta. Jag kan förstå den. Det är en rimlig kommentar. Sveriges inriktning har ju varit att detta inte ska vara en sak som regleras av EU.

Men om vi ska vara realistiska: EU kommer att fatta beslut om det här. Jag vet att flera av mina ministerkollegor också har påpekat att Sveriges inställning att inte vilja diskutera detta kommer att innebära att EU kommer att reglera detta men på ett sätt som blir ytterligare ogynnsamt för Sverige.

I det läget kan man vara puristisk, för att använda det begreppet, och säga blankt nej: Vi tänker inte diskutera detta, för det är principiellt helt fel. Att det är det kan vi nog vara helt överens om. Men man kan samtidigt göra sitt yttersta, när man vet att EU ändå kommer att landa i att reglera detta, för bland annat svenska skogsägare. I det läget ter det sig ändå klokt att göra sitt yttersta för skogsägarnas bästa.

Jag vill också vara tydlig med att om vi i detta läge röstar nej till den allmänna inriktningen kommer inte regeringen nödvändigtvis att behöva betala något pris för detta eller så. Vad det kommer att innebära är att det priset kommer att behöva betalas sedan, av svenska skogsägare, då vi kommer att ha mycket sämre möjligheter att försvara de förbättringar som vi har lyckats få in i förhandlingarna.

Jag vet att även skogsindustrin är mån om att vi ska fortsätta kunna förhandla, då detta naturligtvis är viktigt för svensk skogsindustri.

Vi är nog också helt överens när det gäller att undvika detaljregleringar. Det torde också ha framgått i mitt inlägg i början.

Jag kan hålla med Lotta Olsson om andemeningen och inriktningen att även kunna använda fossilfria energikällor och inte bara förnybara. Men om jag ska vara helt ärlig kommer en sådan ståndpunkt inte riktigt att tas på allvar av de andra medlemsländerna eftersom hela direktivet heter direktivet om förnybar energi. Att då komma och vilja ändra hela direktivets namn kommer inte att tas på allvar. Det är naturligtvis någonting som man kan resonera kring i enstaka frågor, till exempel vätgasen eller liknande. Men att kräva en generell ändring kommer nog att ställa Sverige i ganska dålig dager.

Anf. 103 ORDFÖRANDEN:

Jag vill återigen poängtera att det alltså är ordförandelandet och ingen annan som äger rubriksättningen. Den styr inte Sveriges regering över.

Anf. 104 LOTTA OLSSON (M):

Jag skulle bara vilja ge en uppmuntran till ministern att inte ha en så defensiv hållning till möjligheterna att komma fram i förhandlingar. Tvärtom: Keep up the good work!

Anf. 105 JENS HOLM (V):

Nu har det ju skiftat majoritet igen, och detta har fått en väldigt dålig inriktning. Vi anmäler därför en avvikande ståndpunkt till förmån för regeringens tidigare ståndpunkt.

Anf. 106 PER BOLUND (MP):

Herr ordförande! Samma här. Man kan tycka mycket om kärnkraften, men att den är förnybar kan man faktiskt inte tycka. Detta är en punkt om förnybarhet. Vi vidhåller också avvikande mening med hänvisning till regeringens ståndpunkt.

Anf. 107 Statsrådet KHASHAYAR FARMANBAR (S):

Ordförande! Jag tackar Lotta Olsson för de uppmuntrande orden. Det absolut mest defensiva vi kan göra i dag är att rösta nej till den allmänna inriktningen, för det innebär att vi kommer att ha oerhört mycket sämre möjligheter att förhandla, keep up the good work, försvara de förbättringar vi har fått igenom och nå ytterligare förbättringar. Om vi säger nej kommer vi inte att ha samma möjligheter att keep up the good work och förhandla vidare, och det är det som är cloun i detta.

Ibland är det berättigat att rösta nej. Vi är beredda att rösta nej om vi inte når förbättringar eller om det blir försämringar. Men om vi gör det prematurt redan i dag kommer vi att ha mycket sämre möjligheter att bibehålla de förbättringar vi har fått eller nå förbättringar. Då stängs de facto och i realiteten dörren till förhandlingsmöjligheterna för oss i dag gentemot de andra länderna. Vi kommer att ha en mycket sämre position.

Anf. 108 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns en majoritet mot regeringens position i det här ärendet. Jag beklagar faktiskt detta, för jag tycker nog att statsrådet har varit väldigt kompromissvänlig och försökt förklara hur processen ska fungera. Vi är naturligtvis i ett läge där vi ska rösta för en allmän inriktning, men problemet är oftast att man hamnar utanför när man säger nej. Då deltar man inte i de fortsatta förhandlingarna och diskussionerna. Detta försämrar naturligtvis Sveriges situation påtagligt i ett sådant här sammanhang. Jag skulle säga att statsrådets inledande resonemang i ärendet var relativt gott och välkommande även för oppositionens ståndpunkter.

Jag föreslår att vi ajournerar mötet, även om vi har tidsbrist. Jag välkomnar statsrådet för överläggning.

Ajournering

EU-nämnden beslutade kl. 09.31 på förslag av ordföranden att ajournera samrådet.

Återupptaget samråd

Samrådet återupptogs kl. 09.35.

Anf. 109 ORDFÖRANDEN:

Jag ska sammanfatta mycket kort vad som kommer att hända nu. Vi har diskuterat lite grann under ajourneringen och kan konstatera att det finns ett möjligt underlag för att diskutera det här ärendet under dagen. Det kommer att innebära att vi ajournerar den här dagordningspunkten och resterande dagordningspunkter till efter voteringen. Vi löser det inte på annat sätt just nu. Vi har strax ett sammanträde med statsministern gällande Europeiska rådet, och detta måste organiseras tekniskt och funktionellt. Jag återkommer med besked via sms så fort som möjligt. Detta sammanträde kommer att återupptas efter voteringen och avtackningen i kammaren. Vi kommer att hålla departementet informerat om när det börjar bli dags att komma tillbaka till Skandiasalen. Ungefär en kvart efter avtackningen räknar vi med att återuppta sammanträdet, men vi vet inte exakt.

Ajournering

EU-nämnden beslutade kl. 09.37 på förslag av ordföranden att ajournera samrådet.

Återupptaget samråd

Samrådet återupptogs kl. 14.55.

Anf. 110 ORDFÖRANDEN:

Vi återupptar samrådet med statsrådet Khashayar Farmanbar med medarbetare kring transport, telekommunikation och energi.

Vi går in på dagordningspunkt 3 b, Översynen av direktivet om förnybar energi. Detta är ett beslutsärende.

Anf. 111 Statsrådet KHASHAYAR FARMANBAR (S):

Herr ordförande! Jag tackar EU-nämnden för möjligheten att fortsatt få överlägga om detta.

Vi har sedan tidigare i dag när vi träffades haft en del kontakt, och vi har fört samtal. Jag ska läsa upp ett förslag till skrivning som jag hoppas kommer att vinna nämndens gillande. Det lyder:

Sverige ska rösta nej till kompromissförslaget vid rådsmötet om inte följande resultat uppnås i förhandlingarna och tydliggörs i direktivet.

För det första: Det ska tydliggöras att hållbarhetskriterierna, inklusive de som rör skogsavverkning, kan anpassas till nationella och lokala förutsättningar och metoder.

För det andra: Kaskadprincipen ska inte detaljregleras och kommissionen inte ges mandat att lägga till ny detaljreglering om hur skogsråvara

ska fördelas mellan olika sektorer.

För det tredje: Medlemsstaterna ska själva besluta om vilka skogar som ska skyddas från skörd av biobränsle på grund av höga biodiversitetsvärden.

Sverige ska dock göra en mycket tydlig markering om nationell kompetens över skogsfrågor, och EU måste undvika detaljstyrning samt det olämpliga i att revidera nuvarande reglering om bioenergins hållbarhet utan en utvärdering av effekterna av dagens lagstiftning.

Med detta hoppas jag att vi kan nå en mer gynnsam utgång.

Anf. 112 JESSIKA ROSWALL (M):

Herr ordförande! Jag tackar statsrådet för detta. Jag vill också tacka för ett gott samarbete under de timmar som har varit. Jag instämmer. Det är klokt resonerat kring skogsfrågor, och jag önskar lycka till i förhandlingarna.

När det gäller den del som vi från vårt parti hade kring fossilfritt hänvisar jag till vad som sas i den delen.

Anf. 113 ANNIKA QARLSSON (C):

Herr ordförande! Jag tackar ministern för en bra förhandling under dagen. Vi ställer oss också bakom det tilläggsförslag som nu kom.

Anf. 114 BENGT ELIASSON (L):

Herr ordförande! Jag tackar statsrådet för den goda viljan under förmiddagen och det hårda arbete som faktiskt har utförts. Jag förstår att det har varit en resa för att komma tillbaka hit.

Vi instämmer med de två föregående talarna och står bakom de nya delarna i ståndpunkten.

Anf. 115 JENS HOLM (V):

Herr ordförande! Jag undrar om ministern kan utveckla vad detta med kaskadprincipen innebär. Det var något som jag inte förstod.

Anf. 116 CAMILLA BRODIN (KD):

Jag tackar statsrådet för god samarbetsvilja i denna fråga. Vi ställer oss bakom skrivningen och hänvisar också till det som vi tidigare framförde om fossilfrihet i stället för förnybart.

Anf. 117 ALEXANDER CHRISTIANSSON (SD):

Herr ordförande! Jag vill också tacka för ett bra samarbete. Vi ställer oss också bakom skrivningarna.

Anf. 118 LORENTZ TOVATT (MP):

Herr ordförande! Jag tackar statsrådet för detta. Jag har blivit lite inslängd här på slutet. Har det som statsrådet redogjorde för skickats ut?

Anf. 119 ORDFÖRANDE:

Nej, det räknas som ett muntligt inlägg.

Anf. 120 LORENTZ TOVATT (MP):

Då undrar jag om statsrådet kan nämna de punkter som har förändrats en gång till.

Anf. 121 Statsrådet KHASHAYAR FARMANBAR (S):

Herr ordförande! Jag börjar med att läsa upp dessa punkter. Sedan tänkte jag att någon av medarbetarna får redogöra för kaskadprincipen, så att vi får klarhet.

Sverige ska rösta nej till kompromissförslaget vid rådsmötet om inte följande resultat uppnås i förhandlingarna och tydliggörs i direktivet. Det är tre resultat som ska uppnås.

Det ska tydliggöras att hållbarhetskriterierna, inklusive de som rör skogsavverkning, anpassas till nationella och lokala förutsättningar och metoder. Det är det första.

Kaskadprincipen ska inte detaljregleras och kommissionen inte ges mandat att lägga till ny detaljreglering om hur skogsråvara ska fördelas mellan olika sektorer. Det är det andra.

Det tredje är att medlemsstaterna själva ska besluta om vilka skogar som ska skyddas från skörd av biobränsle på grund av höga biodiversitetsvärden. Detta är de tre punkterna.

Därutöver ska Sverige dock göra en mycket tydlig markering om nationell kompetens när det gäller skogsfrågor och om att EU måste undvika detaljstyrning samt om det olämpliga i att revidera nuvarande reglering om bioenergens hållbarhet utan en utvärdering av effekterna av dagens lagstiftning.

Jag tänkte be departementssekreteraren säga några ord om kaskadprincipen.

Anf. 122 Departementssekreterare JOHAN MALINEN:

Herr ordförande! Kaskadprincipen handlar om hur olika delar av trädet ska fördelas mellan de olika sektorerna – en detaljerad reglering av var grenar, toppar och så vidare får användas. Vi anser att detta är något som skogsbranschen överlag sköter själv i dag.

Anf. 123 ORDFÖRANDEN:

Tänk vad man lär sig på EU-nämnden! Till och med Jens ler; han fick också lära sig något. Det var jättetrevligt!

Anf. 124 JENS HOLM (V):

Vi vill anmäla en avvikande ståndpunkt till förmån för regeringens tidigare ståndpunkt, som vi tyckte var bättre. Vi tycker också att den nya kompromissen innebär att Sverige kommer att bidra till att urholka hela direktivet om förnybar energi, och det tycker vi är otroligt olyckligt.

Anf. 125 LORENTZ TOVATT (MP):

Vi instämmer rakt av i det som Jens Holm sa och den avvikande ståndpunkten.

Anf. 126 ORDFÖRANDEN:

Vi noterar den avvikande ståndpunkten från Vänsterpartiet, med instämmande från Miljöpartiet.

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens nu reviderade ståndpunkt, med två likalydande avvikande ståndpunkter från Vänsterpartiet och Miljöpartiet.

Då har vi dagordningspunkt 4, Förordning om minskning av metanutsläppen i energisektorn. Det är en informationspunkt.

Anf. 127 Statsrådet KHASHAYAR FARMANBAR (S):

Ordförande! Vid ministermötet väntas ordförandeskapet presentera en lägesrapport om förhandlingen om förslaget till förordning om minskade metanutsläpp i energisektorn. Lägesrapporten redogör bland annat för ordförandeskapets kompromissförslag, som innefattar förlängningar av tidsfrister vid till exempel krav på åtgärder vid läckage.

Regeringen avser att notera denna lägesrapport.

Anf. 128 ORDFÖRANDEN:

Vi noterar och tackar för informationen.

Vi går in på dagordningspunkt 5, Översyn av direktivet om byggnaders energiprestanda. Det är också en informationspunkt.

Anf. 129 Statsrådet KHASHAYAR FARMANBAR (S):

Herr ordförande! Vid ministermötet väntas ordförandeskapet presentera en lägesrapport om förhandlingarna om förslaget till direktiv om byggnaders energiprestanda. Lägesrapporten innehåller bland annat exempel på medlemsstaternas ståndpunkter i förhandlingarna hittills och förslag till förändringar från ordförandeskapet.

Regeringen avser att notera även denna lägesrapport.

Anf. 130 ORDFÖRANDEN:

Vi noterar och tackar för informationen.

Vi går in på dagordningspunkt 6 under Icke lagstiftande verksamhet, Energiförsörjningsläget i EU i samband med kriget i Ukraina. Det är en diskussionspunkt.

Anf. 131 Statsrådet KHASHAYAR FARMANBAR (S):

Herr ordförande! Vid ministermötet väntas ett åsiktsutbyte om energisituationen mot bakgrund av kriget i Ukraina. Inför mötet har det franska ordförandeskapet cirkulerat ett diskussionsunderlag med två frågor.

På den första frågan avser regeringen att ge en lägesuppdatering om situationen på den dansk-svenska naturgasmarknaden inför nästa vinter. På kort sikt bedömer regeringen situationen på den svensk-danska gasmarknaden som stabil och risken för marknadsstörningar eller fränkoppling av gaskonsumenter som låg.

Priserna kan dock fortfarande vara höga i förhållande till tidigare fyllningssäsonger, och regeringen anser att inhemska åtgärder för att skapa överkomliga priser för slutkonsumenten bör tillåtas inom den inre marknadens gränser.

På den andra frågan, om ytterligare åtgärder för att öka EU:s beredskapsnivå inom naturgassektorn, avser regeringen att framföra att den långsiktiga lösningen är att påskynda energiomställningen och ersätta fossil energi med fossilfria alternativ, som till exempel bioenergi, vindkraft och kärnkraft, samt att kortsiktiga lösningar inte får motverka energiomställningen.

Regeringen avser också att framhålla vikten av samverkan inom EU och att hänsyn måste tas till samhällsviktig verksamhet vid en eventuell fränkoppling på den europeiska naturgasmarknaden.

Anf. 132 JENS HOLM (V):

Jag vill hänvisa till vår avvikande ståndpunkt från näringsutskottet i går. Vi vill ha ett totalstopp för import av all fossil gas från Ryssland.

Anf. 133 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning, med en avvikande ståndpunkt från Vänsterpartiet.

Då går vi in på dagordningspunkt 7, Övriga frågor. Det finns två stycken. Är det något som statsrådet önskar kommentera? Nej, säger statsrådet.

Därmed har vi avslutat dagens EU-nämndssammanträde med statsrådet och önskar lycka till på kommande rådsmöte. Hoppas att du får en glad midsommar och, som vi alltid säger, må solen lysa över er!

Innehållsförteckning

§ 1 Miljöfrågor

.....	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN:.....	1
Anf. 2 Klimat- och miljöminister ANNIKA STRANDHÄLL (S):	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN:.....	1
Anf. 4 Klimat- och miljöminister ANNIKA STRANDHÄLL (S):	1
Anf. 5 STAFFAN EKLÖF (SD):	2
Anf. 6 ORDFÖRANDEN:.....	2
Anf. 7 STAFFAN EKLÖF (SD):	2
Anf. 8 JESSICA ROSENCRANTZ (M):	3
Anf. 9 JENS HOLM (V):	3
Anf. 10 JAKOB OLOFSGÅRD (L):.....	3
Anf. 11 ANNIKA QARLSSON (C):.....	3
Anf. 12 PER BOLUND (MP):	4
Anf. 13 Klimat- och miljöminister ANNIKA STRANDHÄLL (S):	4
Anf. 14 ORDFÖRANDEN:.....	4
Anf. 15 Klimat- och miljöminister ANNIKA STRANDHÄLL (S):	4
Anf. 16 STAFFAN EKLÖF (SD):	5
Anf. 17 JENS HOLM (V):	5
Anf. 18 PER BOLUND (MP):	5
Anf. 19 Klimat- och miljöminister ANNIKA STRANDHÄLL (S):	5
Anf. 20 Departementssekreterare MARTIN VOGEL:.....	5
Anf. 21 JENS HOLM (V):	6
Anf. 22 PER BOLUND (MP):	6
Anf. 23 STAFFAN EKLÖF (SD):	6
Anf. 24 Klimat- och miljöminister ANNIKA STRANDHÄLL (S):	6
Anf. 25 ORDFÖRANDEN:.....	6
Anf. 26 Klimat- och miljöminister ANNIKA STRANDHÄLL (S):	6
Anf. 27 JESSICA ROSENCRANTZ (M):	8
Anf. 28 JENS HOLM (V):	8
Anf. 29 ANNIKA QARLSSON (C):.....	9
Anf. 30 JAKOB OLOFSGÅRD (L):.....	9
Anf. 31 KJELL-ARNE OTTOSSON (KD):	9
Anf. 32 STAFFAN EKLÖF (SD):	9
Anf. 33 PER BOLUND (MP):	9
Anf. 34 Klimat- och miljöminister ANNIKA STRANDHÄLL (S):	10
Anf. 35 ORDFÖRANDEN:.....	10
Anf. 36 Klimat- och miljöminister ANNIKA STRANDHÄLL (S):	10
Anf. 37 JENS HOLM (V):	11
Anf. 38 JAKOB OLOFSGÅRD (L):.....	11

Anf. 39 PER BOLUND (MP):	11
Anf. 40 STAFFAN EKLÖF (SD):	11
Anf. 41 Klimat- och miljöminister ANNIKA STRANDHÄLL (S):	11
Anf. 42 ORDFÖRANDEN:.....	11
Anf. 43 Klimat- och miljöminister ANNIKA STRANDHÄLL (S):	11
Anf. 44 ORDFÖRANDEN:.....	12
Anf. 45 JENS HOLM (V):	12
Anf. 46 JAKOB OLOFSGÅRD (L):.....	12
Anf. 47 PER BOLUND (MP):	12
Anf. 48 STAFFAN EKLÖF (SD):	13
Anf. 49 ORDFÖRANDEN:.....	13
Anf. 50 Klimat- och miljöminister ANNIKA STRANDHÄLL (S):	13
Anf. 51 JOHN WIDEGREN (M):.....	14
Anf. 52 JENS HOLM (V):	14
Anf. 53 STAFFAN EKLÖF (SD):	14
Anf. 54 PER BOLUND (MP):	15
Anf. 55 ANNIKA QARLSSON (C):.....	15
Anf. 56 CAMILLA BRODIN (KD):.....	15
Anf. 57 Klimat- och miljöminister ANNIKA STRANDHÄLL (S):	15
Anf. 58 Departementssekreterare PÅR-OLOF STÅL:	15
Anf. 59 JENS HOLM (V):	16
Anf. 60 STAFFAN EKLÖF (SD):	16
Anf. 61 Klimat- och miljöminister ANNIKA STRANDHÄLL (S):	16
Anf. 62 STAFFAN EKLÖF (SD):	16
Anf. 63 Klimat- och miljöminister ANNIKA STRANDHÄLL (S):	17
Anf. 64 Departementssekreterare PÅR-OLOF STÅL:	17
Anf. 65 ORDFÖRANDEN:.....	17
Anf. 66 STAFFAN EKLÖF (SD):	17
Anf. 67 ORDFÖRANDEN:.....	17
Anf. 68 Klimat- och miljöminister ANNIKA STRANDHÄLL (S):	17
Anf. 69 ORDFÖRANDEN:.....	18
Anf. 70 Klimat- och miljöminister ANNIKA STRANDHÄLL (S):	18

§ 2 Transport-, telekommunikations- och energifrågor

.....	19
Anf. 71 ORDFÖRANDEN:.....	19
Anf. 72 Statsrådet KHASHAYAR FARMANBAR (S):.....	19
Anf. 73 ORDFÖRANDEN:.....	19
Anf. 74 LOTTA OLSSON (M):.....	20
Anf. 75 ORDFÖRANDEN:.....	20
Anf. 76 LOTTA OLSSON (M):.....	20
Anf. 77 CAMILLA BRODIN (KD):.....	20
Anf. 78 ALEXANDER CHRISTIANSSON (SD):	20
Anf. 79 BENGT ELIASSON (L):.....	20

Anf. 80	Statsrådet KHASHAYAR FARMANBAR (S):	20
Anf. 81	ORDFÖRANDEN:	21
Anf. 82	LOTTA OLSSON (M):	21
Anf. 83	ORDFÖRANDEN:	21
Anf. 84	LOTTA OLSSON (M):	21
Anf. 85	JENS HOLM (V):	21
Anf. 86	ORDFÖRANDEN:	21
Anf. 87	JENS HOLM (V):	21
Anf. 88	PER BOLUND (MP):	21
Anf. 89	MARKUS SELIN (S):	21
Anf. 90	ANNIKA QARLSSON (C):	21
Anf. 91	ORDFÖRANDEN:	21
Anf. 92	Statsrådet KHASHAYAR FARMANBAR (S):	22
Anf. 93	ANNIKA QARLSSON (C):	23
Anf. 94	LOTTA OLSSON (M):	24
Anf. 95	ALEXANDER CHRISTIANSSON (SD):	24
Anf. 96	CAMILLA BRODIN (KD):	24
Anf. 97	BENGT ELIASSON (L):	24
Anf. 98	MONICA HAIDER (S):	24
Anf. 99	JOHN WIDEGREN (M):	24
Anf. 100	ANNIKA QARLSSON (C):	25
Anf. 101	ORDFÖRANDEN:	25
Anf. 102	Statsrådet KHASHAYAR FARMANBAR (S):	25
Anf. 103	ORDFÖRANDEN:	26
Anf. 104	LOTTA OLSSON (M):	26
Anf. 105	JENS HOLM (V):	26
Anf. 106	PER BOLUND (MP):	26
Anf. 107	Statsrådet KHASHAYAR FARMANBAR (S):	26
Anf. 108	ORDFÖRANDEN:	26
Anf. 109	ORDFÖRANDEN:	27
Anf. 110	ORDFÖRANDEN:	27
Anf. 111	Statsrådet KHASHAYAR FARMANBAR (S):	27
Anf. 112	JESSIKA ROSWALL (M):	28
Anf. 113	ANNIKA QARLSSON (C):	28
Anf. 114	BENGT ELIASSON (L):	28
Anf. 115	JENS HOLM (V):	28
Anf. 116	CAMILLA BRODIN (KD):	28
Anf. 117	ALEXANDER CHRISTIANSSON (SD):	28
Anf. 118	LORENTZ TOVATT (MP):	28
Anf. 119	ORDFÖRANDEN:	28
Anf. 120	LORENTZ TOVATT (MP):	29
Anf. 121	Statsrådet KHASHAYAR FARMANBAR (S):	29
Anf. 122	Departementssekreterare JOHAN MALINEN:	29
Anf. 123	ORDFÖRANDEN:	29
Anf. 124	JENS HOLM (V):	29
Anf. 125	LORENTZ TOVATT (MP):	29
Anf. 126	ORDFÖRANDEN:	30
Anf. 127	Statsrådet KHASHAYAR FARMANBAR (S):	30
Anf. 128	ORDFÖRANDEN:	30
Anf. 129	Statsrådet KHASHAYAR FARMANBAR (S):	30
Anf. 130	ORDFÖRANDEN:	30

Anf. 131 Statsrådet KHASHAYAR FARMANBAR (S):.....30
Anf. 132 JENS HOLM (V):31
Anf. 133 ORDFÖRANDE:.....31

2021/22:47
22 juni